



(නවවැනි පාර්ලිමේන්තුව - තෙවැනි සභාවාරය)

අංක 1(15).]

පාර්ලිමේන්තුවේ අංක 1 දරන නායාය පුස්තකය හා සම්බන්ධ පරිපූරකය

නිකුත් කළේ 2022 නොවැම්බර් 21 සඳුදා

2022 නොවැම්බර් 29 අඟහරුවාදා

යෝජනා පිළිබඳ දැනුම්දීම සහ දිනට නියමිත කටයුතු

*

පාර්ලිමේන්තුවේ සභානායකතුමා, — පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග සංශෝධනය කිරීම, — පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග සංශෝධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් 2022 නොවැම්බර් 21 දින පාර්ලිමේන්තුවට පිළිගන්වන ලද ස්ථාවර නියෝග පිළිබඳ කාරක සභාවේ වාර්තාවේ සඳහන් මතු දැක්වෙන තත් කාරක සභා නිර්දේශ පිළිගත යුතු ය:—

යෝජිත, පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග 123ට ඉක්බිතිවම මතු සඳහන් නව ස්ථාවර නියෝගය 124 වශයෙන් ඇතුළත් කිරීම:—

124 නව ස්ථාවර නියෝගය,—

ක්‍රම හා විධි පිළිබඳ කාරක සභාව

- (1) රටේ ආර්ථික ස්ථායීබව ශක්තිමත් කිරීමේ දී රජයට අමතර ආදායම් රැස් කිරීම සඳහාත්, රජයේ වියදම් සලකා බැලීම සඳහාත්, ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග නිර්දේශ කිරීම පිණිස තේරීම් කාරක සභාව විසින් නම් කරනු ලබන, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් නොවන සාමාජික මන්ත්‍රීවරයන් දහසය දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන ක්‍රම හා විධි පිළිබඳ කාරක සභාව යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන කාරක සභාවක් තිබිය යුත්තේ ය.
- (2) රජය වෙනුවෙන් බදුකරණය, තීරු ගාස්තු හා අනෙකුත් ආදායම් වර්ධනය කිරීම සම්බන්ධ සියලුම කරුණු පරීක්ෂා කර බැලීමටත්, අවශ්‍ය පරිදි හා අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී බදු හා තීරු ගාස්තු පිළිබඳව පවත්නා ප්‍රතිපත්තිවලට වෙනස්කම් යෝජනා කිරීමටත්, මෙම කාරක සභාවට බලය තිබිය යුත්තේ ය.
- (3) ස්වකීය රාජකාරි ඉටුකිරීමෙහිලා කාරක සභාව මතු සඳහන් කරුණු පිළිබඳව විමර්ශනය කර නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය:—
 - (අ) සඵලදායී ආදායම් රැස්කිරීමේ යාන්ත්‍රණ;
 - (ආ) දේශීය ආදායම් නීති සම්බන්ධ හා වෙනත් නීතිවල නියම කරනු ලැබ ඇති ආදායම් ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධ කාරණා;
 - (ඇ) තීරු ගාස්තු, රේගු නීති සහ ආනයනවලට හා අපනයනවලට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා මාර්ගෝපදේශ ද ඇතුළත් වන, රේගුව හා රේගු පරිපාලනය ආශ්‍රිත කාරණා;
 - (ඈ) සියලුම ආකාරයේ වෙළඳ ගිවිසුම්, වෙළඳ භාණ්ඩ ගිවිසුම් හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය මෙන්ම එම ගිවිසුම්වල ජාත්‍යන්තර රීති හා පිළිගත් ලක්ෂණ ඇතුළු අන්තර් ජාතික වෙළඳාම ආශ්‍රිත කාරණා;

(2)

- (ඉ) ආනයන කර්මාන්තයේ බලපෑම්, ආනයන ප්‍රතිපත්ති, තරගකාරී ආනයන වෙළඳපොළ ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයන් සහ භාතිකර හා අසාධාරණ ආනයන හා එබඳු ආනයන පිළිවෙත් ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළු ආනයන කර්මාන්තය ආශ්‍රිත කාරණා;
- (ඊ) අපනයන ප්‍රතිපත්ති, අපනයන ප්‍රවර්ධන යාන්ත්‍රණ, වෙළඳපොළ ප්‍රවිෂ්ටය හා තරගකාරීත්වය, කර්මාන්තවලට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල අඛණ්ඩ සැපයුම, ද්විපාර්ශ්වික හා බහුපාර්ශ්වික වෙළඳ සබඳතා ඇතුළු වෙළඳ කර්මාන්තය ආශ්‍රිත විශේෂිත කාරණා;
- (උ) සියලුම රජයේ විශ්‍රාම වැටුප්, සෞඛ්‍ය-උපස්ථානය, සුභසාධනය හා සමාජ ආරක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම, ඒවායේ ගෙවීම් හා ප්‍රතිපත්ති, රජයේ ළමා ආරක්ෂණ වැඩසටහන්, ශාරීරික හෝ මානසික ආබාධිතතා සහිත තැනැත්තන් සඳහා වන වැඩසටහන් සහ පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන් ඇතුළු රජයේ සමාජ සේවා වැඩසටහන් ආශ්‍රිත කාරණා; සහ
- (ඌ) හදිසි ආපදා සහන හා ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධ කාරණා.
- (4) කාරක සභාවට ස්වකීය විෂය පථය යටතේ පවතින සියලු කරුණු සම්බන්ධයෙන් පොදු අධීක්ෂණ බලතල තිබිය යුතු අතර, එහෙත් එය පවතින නීතිවලට සීමා විය යුතු ය:
- එසේ වුවද, කාරක සභාවට ස්වකීය විෂය පථය යටතේ තිබෙන කරුණුවලට අදාළ නව නීති පැනවීම සම්බන්ධයෙන් සහ පවතින නීතිවලට සංශෝධන හඳුන්වාදීම හෝ පවතින නීති අහෝසි කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට බලය ඇත්තේය.
- (5) කාරක සභාව සෑම මාස තුනකට වරක් ම කාරක සභාව විසින් සොයා ගන්නා ලද කරුණු සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, එම වාර්තාවට ප්‍රතිකාර්ය ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය කරන කරුණු පිළිබඳ ස්වකීය නිරීක්ෂණ සහ යම් නිර්දේශක් තිබේ නම් එම නිර්දේශ ද ඇතුළත් විය යුතුය.
- (6) ක්‍රම හා විධි පිළිබඳ කාරක සභාවේ වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීමෙන් පසු එය මූල්‍ය විෂය භාර අමාත්‍යවරයාට සහ අදාළ ආයතන භාර අමාත්‍යවරයන් වෙත යොමු කිරීමෙන් පසු සති අටක කාලසීමාවක් ඇතුළත එහි සඳහන් නිර්දේශ සපුරාලීමටත්, නිරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කිරීමට යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් සිදු කිරීමටත්, එම අමාත්‍යවරයන් විසින් ක්‍රියා කරනු ලැබිය යුතු අතර එසේ නොමැති නම් අදාළ නිර්දේශ සපුරාලීමක් සිදු නොකළ යුතු බවට අදාළ අමාත්‍යවරයා විශ්වාස කරන්නේ නම් ලිඛිතව ඊට හේතු දක්වා එම අමාත්‍යවරයා විසින් යෝජනා කරනු ලබන විකල්ප ක්‍රියාමාර්ගය කවරේ ද යන්නත් සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු ය. කාරක සභාවට අවශ්‍ය වන්නේ නම්, අදාළ අමාත්‍යවරයාට කරුණු පැහැදිලි කිරීම සඳහා කාරක සභාවට පෞද්ගලිකව පැමිණීමට ආරාධනාවක් කළ හැකි අතර එවැනි කාරණා වලින් පැන නඟින ප්‍රශ්නවලට සති අටක් ඇතුළත පිළිතුරු සැපයිය යුත්තේ ය.
- (7) කාරක සභාවට අවශ්‍ය යැයි හැඟියන්නේ නම් ඕනෑම ආයතනයක් පිළිබඳ සොයා බැලීම සඳහා එම කාරක සභා සාමාජික මන්ත්‍රීවරයන්ගෙන් සැදුම්ලත් අනු කාරක සභා පත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, කාරක සභාවේ අනෙකුත් සාමාජික මන්ත්‍රීවරයන් ද එකී කවර හෝ අනු කාරක සභා රැස්වීමකට සහභාගීවීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, එම සාමාජික මන්ත්‍රීවරයන්ට ද ඊට සහභාගී විය හැකි ය. එකී අනු කාරක සභා විසින් අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලබන ඕනෑම කරුණක් පිළිබඳව කාරක සභාව වෙත වාර්තා කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(3)

- (8) අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලබන අවස්ථාවක දී, කාරක සභාවට හෝ කාරක සභාව විසින් පත් කරන ලද එවැනි ඕනෑම අනුකාරක සභාවකට, කාරක සභාව විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි පාර්ලිමේන්තු සංකීර්ණය තුළ දී හෝ අදාළ ඕනෑම ආයතනයක දී රැස්වීම් පවත්වනු ලැබිය හැකි ය.
- (9) කාරක සභා සභාපතිවරයාගේ අවසරය මත කාරක සභා සාමාජික මන්ත්‍රීවරයෙකු නොවන වෙනත් ඕනෑම පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකුට කාරක සභාවේ වැඩ කටයුතු නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා අවස්ථාව ලබා දිය හැකි ය.
- (10) කාරක සභාව විසින් ස්වකීය වගකීම් ඉටුකිරීමේ කාර්යය සඳහා ඕනෑම පුද්ගලයෙකු කාරක සභාව ඉදිරියට කැඳවීමට, ඕනෑම පුද්ගලයෙකුගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට සහ ඕනෑම ලිපි ලේඛනයක්, පොතක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලේඛනයක් පිළිබඳ විභාග කිරීමටත්, ගබඩා සහ දේපළ විමර්ශනය කිරීමටත්, ක්‍රම හා විධි පිළිබඳ කාරක සභාවට හෝ එහි ඕනෑම අනු කාරක සභාවකට බලය ලැබිය යුත්තේ ය.
- (11) ක්‍රම හා විධි පිළිබඳ කාරක සභාවේ ගණපූරණය සාමාජික මන්ත්‍රීවරයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සංයුක්ත විය යුත්තේ ය. යම් සාමාජික මන්ත්‍රීවරයෙකු කාරක සභාවට පිළිගත හැකි හේතුවක් සඳහන් නොකර අනුගාමී රැස්වීම් වාර තුනකට වඩා නොපැමිණෙන්නේ නම්, එම සාමාජික මන්ත්‍රීවරයා කාරක සභා සාමාජිකත්වය අතහැර ගියා සේ සලකනු ලැබිය යුත්තේ ය.

දැනට පවත්නා පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ථාවර නියෝග 118 ඉවත් කර ඒ වෙනුවට මතු සඳහන් නව ස්ථාවර නියෝගය ආදේශ කිරීමට:—

118. (1) තේරීම් කාරක සභාව විසින් නම් කරනු ලබන සාමාජික මන්ත්‍රීවරයන් දස දෙනෙකුට නොවැඩි සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත ආචාර ධර්ම සහ වරප්‍රසාද පිළිබඳ කාරක සභාව යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන කාරක සභාවක් තිබිය යුත්තේ ය.
- (2) ආචාර ධර්ම සහ වරප්‍රසාද පිළිබඳ කාරක සභාවේ කර්තව්‍ය වන්නේ—
- (අ) මන්ත්‍රීවරයෙකුගේ පැවැත්ම සහ අචාර විධි සම්බන්ධව රීති කඩකිරීමට අදාළ කාරණා හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ හෝ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකුගේ වරප්‍රසාද කඩකිරීම සම්බන්ධව පාර්ලිමේන්තුවට මන්ත්‍රීවරයෙකු විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන පැමිණිලි කිරීමක් බැලුබැල්මට පෙනෙන පරිදි වරප්‍රසාද කඩකිරීමක් බවට කථානායකවරයා සෑහීමකට පත්වන්නේ නම් එවැනි පැමිණිල්ලක් විභාග කිරීම; සහ
- (ආ) ඒ එක් එක් කාරණය සම්බන්ධ කාරණා ඇසුරින් පැවැත්ම සහ ආචාර විධි සම්බන්ධ රීතිවලට වරප්‍රසාද කඩකිරීමක් සිදුකර තිබේ ද යන්න නිශ්චය කිරීම සහ එවැනි කඩකිරීමක් සිදුවී තිබේ නම්, එම වරප්‍රසාද කඩ කිරීමේ ස්වභාවය, ඊට තුඩු දෙන්නා වූ අවස්ථානුගත කාරණා සහ කාරක සභාව විසින් සුදුසු යැයි සලකනු ලබන කාරක සභාවේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලැබීම.
- (3) කාරක සභාව වෙත යොමුකරනු ලබන එවැනි පැමිණිල්ලක් කාරක සභාවට ලැබුණු දින සිට සති දෙකක කාලසීමාවක් ඇතුළත කාරක සභාවේ නිර්දේශ කථානායකවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. එහෙත් සුවිශේෂී කරුණු මත එකී කාලසීමාව දීර්ඝ කරන ලෙසට වන ඉල්ලීමකට අවසර ලබාදීමට කථානායකවරයාට බලය තිබිය යුත්තේ ය. කාරක සභාවට එසේ යොමු කරනු ලබන කාරණා විභාග කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන තැනැත්තන් කැඳවනු ලැබීමට සහ ලිපි ලේඛන සහ අනෙකුත් වාර්තා ගෙන්වා ගනු ලැබීමට ද අවශ්‍ය විය හැකි වෙනත් ක්‍රියාවන් කරනු ලැබීමට ද කාරක සභාවට බලය තිබිය යුත්තේ ය.

(4)

- (4) පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ වර්ගා ධර්ම සංග්‍රහයේ රීති කඩ කිරීම හෝ පිළිනොපැදීමට අදාළව කාරක සභාවට යොමු කරනු ලබන යම් කාරණයක් පරීක්ෂා කිරීම ද කාරක සභාව විසින් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. පාර්ලිමේන්තුවේ අධිකාරය මත හෝ ඒ යටතේ කරනු ලබන එවැනි විභාග කිරීමක දී එහි සියලු අදියරවල දී සෑම පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු විසින් ම සහයෝගය දක්වනු ලැබිය යුත්තේ ය. ආචාර ධර්ම සහ වරප්‍රසාද පිළිබඳ කාරක සභාවේ යම් සාමාජික මන්ත්‍රීවරයකුට වර්ගා ධර්ම සංග්‍රහයේ කඩ කරන ලදැයි කියනු ලබන රීති පිළිබඳව කාරක සභාව විසින් සලකා බලනු ලැබීමේ දී, ඒ සඳහා බලපෑම් කිරීමේ අදහසින් කිසිම මන්ත්‍රීවරයකු පෙළඹවීමක් සිදු කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.
- (5) කාරක සභාව විසින් සිය කර්තව්‍යය ඉටු කරනු ලැබීමේ දී, කාරක සභාවට විශේෂඥයන්ගේ සේවය ලබා ගැනීමට සහ සාක්ෂිකරුවන් කැඳවා පරීක්ෂා කරනු ලැබීමට හැකි ය.
- (6) ආචාර ධර්ම සහ වරප්‍රසාද පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් පිළියෙල කරනු ලබන සිය වාර්තාවේ තිබෙන නිගමනයන් සහ නිර්දේශ පිළිබඳව පාර්ලිමේන්තුව විසින් සලකා බලනු ලැබිය හැකි අතර, අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලබන අවස්ථාවක දී අදාළ මන්ත්‍රීවරයාට දඬුවම් පමුණුවනු ලැබිය හැකි ය.
- (7) ආචාර ධර්ම සහ වරප්‍රසාද පිළිබඳ කාරක සභාව විසින්, කලින් කලට, සිය කාර්ය පටිපාටිය විධිමත් කර ගැනීම සඳහා රීති සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- (8) මන්ත්‍රීවරයන්ගේ ආචාර ධර්ම සහ වෙනත් විෂමාචාර පිළිබඳ සිද්ධි විභාග කිරීමට අදාළ සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් කාර්ය පටිපාටිය විධිමත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි යැයි ආචාර ධර්ම සහ වරප්‍රසාද පිළිබඳ කාරක සභාවේ සභාපතිවරයා විසින් සලකනු ලැබිය හැකි යම් නියෝග නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

* සලකුණෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ ආණ්ඩුවේ කටයුතු ය.